

WSKAŹNIKI STRATEGII EUROPA 2020

WSKAŹNIKI STRATEGII EUROPA 2020

„Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” jest długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r. zastępując, realizowaną w latach 2000-2010, Strategię Lizbońską. Strategia „Europa 2020”, ze względu na specyficzny moment jej powstawania, stanowi odpowiedź na kryzys gospodarczy. Równocześnie uwzględnia stojące przed Europą długofalowe wyzwania związane z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Podobnie jak w Strategii Lizbońskiej, głównym celem jest nadal wzrost gospodarczy, jednak szczególną uwagę zwrócono na kwestie dotyczące zrównoważenia tego procesu. Efektem realizacji Strategii „Europa 2020” ma być gospodarka bazująca na wiedzy, niskoemisyjna, promująca przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarująca zasobami, kreująca nowe „zielone” miejsca pracy, a zarazem zachowująca dbałość o spójność społeczną.

W celu osiągnięcia powyższych założeń zaproponowano trzy podstawowe, wzajemnie powiązane ze sobą priorytety:

- **wzrost inteligentny** (*smart growth*): rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji – wzrost tworzący wysoką wartość dodaną, wymaga znacznych nakładów na B+R oraz stosowania mechanizmów, które sprzyjają szybkiej transmisji wiedzy teoretycznej do praktyki gospodarczej. Ponieważ gospodarka oparta na wiedzy jest niemożliwa bez odpowiednio wykształconego społeczeństwa, priorytet ten obejmuje też rozwój i podnoszenie jakości edukacji;
- **wzrost zrównoważony** (*sustainable growth*): wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. Idea „zielonego wzrostu” traktowana jest jako dodatkowa szansa zarówno na przejście na nowoczesne technologie eksploatacji zasobów środowiska naturalnego, jak i na tworzenie nowych miejsc pracy. UE chce być liderem w dziedzinie technologii środowiskowych i ochrony środowiska naturalnego;
- **wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu** (*inclusive growth*): wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – celem Europy 2020 jest dążenie do aktywizacji zawodowej możliwie jak największej liczby osób.

Postęp w realizacji Strategii „Europa 2020” jest monitorowany na podstawie zbioru wskaźników przypisanych do określonych 5 celów rozwojowych, które mają być osiągnięte w roku 2020 na poziomie unijnym.

Według założeń wskaźniki główne dla pięciu celów nadrzędnych Strategii wspomagane będą wskaźnikami dodatkowymi, obrazującymi bardziej szczegółowo postęp w realizacji celów Strategii. Lista wskaźników dodatkowych nie jest do chwili obecnej zatwierdzona, prowadzone są również prace zmierzające do doskonalenia zestawu wskaźników głównych. Działania te skupiają się na wypracowaniu nowego wskaźnika pozwalającego na monitorowanie postępu

WSKAŹNIKI STRATEGII EUROPA 2020

w zakresie innowacji – wskaźniku przedsiębiorstw innowacyjnych szybkiego wzrostu (*High Growth Innovative Enterprises – HGIE*). Nowe wskaźniki będą dołączone do bazy statystycznej, w oparciu o którą KE co roku przedstawia sprawozdanie dotyczące wyników realizacji Strategii oraz oceniające sprawozdania z poszczególnych krajów.

Cele i wskaźniki główne Strategii „Europa 2020”.

Cele nadrzędne Strategii	Wskaźniki główne
Wzrost wskaźnika zatrudniania osób w przedziale wiekowym 20-64 lata do poziomu 75%	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata
Przeznaczenie 3% PKB UE na inwestycje w badania i rozwój (B+R)	Nakłady na B+R (w % PKB)
Osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w porównaniu z 1990 r., zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnych zużyciu energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20% ¹	Emisja gazów cieplarnianych (1990 =100)
	Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto
	Redukcja emisji gazów cieplarnianych z sektorów nieobjętych ETS (mln ton ekwiwalentu CO ₂) ³
	Zużycie energii pierwotnej ²
	Zużycie energii finalnej (Mtoe) ³
Podniesienie poziomu wykształcenia poprzez zmniejszenie odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz zwiększenie, do co najmniej 40%, odsetka osób w wieku 30-34 lat z wykształceniem wyższym lub równoważnym	Młodzież niekontynuująca nauki
	Osoby w wieku 30-34 lata posiadające wyższe wykształcenie
Zmniejszenie ubóstwa poprzez wydzwignięcie co najmniej 20 mln osób z ubóstwa lub wykluczenia społecznego	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (wskaźnik zbiorczy trzech poniższych):
	Wskaźnik bardzo niskiej intensywności pracy w gospodarstwie domowym
	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem (po uwzględnieniu transferów społecznych)
	Wskaźnik pogłębionej deprivacji materialnej

¹ Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 r. 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwości.

² Wskaźnik w 2013 r. zastąpił dotychczas stosowany „Energochłonność gospodarki”.

³ Wskaźnik dodany został w 2014 r. i Państwa Członkowskie mogły go wybrać zamiast wskaźnika Zużycie energii pierwotnej.

WSKAŹNIKI STRATEGII EUROPA 2020

INICJATYWY FLAGOWE

Strategia „Europa 2020” zawiera nowy instrument realizacyjny w postaci projektów przewodnich zwanych inicjatywami flagowymi (*flagship initiatives*). Ich zadaniem jest przyspieszenie i ukierunkowanie sposobów realizacji każdego z wymienionych celów Strategii:

- Unia innowacji – wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej i innowacji do rozwiązywania największych problemów (związanych ze zmianami klimatu, energią, ale także starzeniem się społeczeństwa) oraz likwidacja przepaści między światem nauki a rynkiem.
- Mobilna młodzież – poprawa jakości i atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej poprzez wspieranie mobilności studentów i młodych specjalistów. Konkretnym tego przejawem powinna być większa dostępność stanowisk w państwach członkowskich dla kandydatów z całej Europy oraz właściwe uznawanie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.
- Europejska agenda cyfrowa – osiągnięcie trwałych korzyści gospodarczych i społecznych z jednolitego rynku cyfrowego opartego na bardzo szybkim Internecie.
- Europa efektywnie korzystająca z zasobów – działania na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów oraz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, w większym stopniu wykorzystującej potencjał, jaki dają odnawialne źródła energii.
- Polityka przemysłowa w erze globalizacji – zwiększanie konkurencyjności unijnego sektora przemysłu w warunkach pokryzysowych, wsparcie przedsiębiorczości i rozwój nowych umiejętności.
- Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia – stworzenie warunków do unowocześnienia rynków pracy w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia oraz zapewnienie trwałości naszych modeli społecznych.
- Europejski program walki z ubóstwem – zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej poprzez pomoc osobom biednym i wykluczonym społecznie oraz umożliwienie im aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym.

Prace nad Strategią Europa 2020 są prowadzone w ramach tzw. Europejskiego Semestru, który jest usystematyzowanym cyklem działań na rzecz realizacji Strategii. W jego ramach Komisja Europejska określa priorytety UE na najbliższy rok, które są zamieszczane w Rocznym Sprawozdaniu Gospodarczym (*Annual Growth Survey*). Następnym etapem jest aktualizacja Krajowych Programów Reform uwzględniających wskazane priorytety oraz przyjęcie rekomendacji przez państwa członkowskie.

Działania dotyczące realizacji celów założonych dla Polski koordynowane są przez Ministerstwo Rozwoju (MR), które pełni rolę krajowego koordynatora Strategii „Europa 2020”. W dniu 26 kwietnia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła *Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii „Europa 2020” w Polsce.*

KRAJOWY PROGRAM REFORM NA RZECZ REALIZACJI STRATEGII „EUROPA 2020”

Wartości docelowe Strategii „Europa 2020” zostały określone na poziomie globalnym, czyli całej Unii Europejskiej. Poszczególne kraje członkowskie UE są jednak bardzo zróżnicowane zarówno pod względem gospodarczym, jak i społecznym. Dla każdego z nich odmienny jest „punkt startowy”, inne są również wartości docelowe możliwe do osiągnięcia w horyzoncie czasowym założonym przez Strategię. Każde z państw musi także wdrożyć odmiennie środki realizacji celów, dostosowane do swojej specyfiki i obszarów problemowych. Dlatego Komisja Europejska zobowiązała państwa członkowskie do przełożenia nadrzędnych celów unijnych „Strategii Europa 2020” na cele krajowe oraz do określenia metod ich realizacji. Skumulowane działania i ich efekty na poziomie wszystkich krajów członkowskich, mają w rezultacie doprowadzić do realizacji wspólnych, unijnych celów, w tym wzmocnienia pozycji UE na świecie. Cele krajowe oraz środki, które mają doprowadzić do ich osiągnięcia zostały sformułowane przez państwa członkowskie w dokumentach zwanych Krajowymi Programami Reform (KPR).

Jako cele krajowe Strategii „Europa 2020” Polska przedstawiła:

- Zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 71% (dla UE wskaźnik ustalono na poziomie 75%);
- Osiągnięcie poziomu nakładów na działalność B+R równego 1,7% PKB (dla UE – 3%);
- Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej do poziomu ok. 96 Mtoe, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcja emisji CO₂ (dla UE są to cele „20/20/20”);
- Zmniejszenie do 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki oraz zwiększenie do 45% odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie (dla UE odpowiednio 10% i 40%);
- Zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób żyjących poniżej relatywnej granicy ubóstwa (dla UE założono 20 mln osób).

ZOBACZ TAKŻE:

Więcej informacji o Strategii Europa 2020 można znaleźć pod adresem:

http://ec.europa.eu/europe2020/index_pl.htm

Informacje na temat wskaźników Europa 2020, wraz z danymi dla Unii Europejskiej oraz poszczególnych krajów członkowskich, można znaleźć na stronie Eurostatu pod adresem:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy/headline-indicators-scoreboard>

Informacje dotyczące działań w podejmowanych ramach Strategii Europa 2020 w Polsce znajdują się pod adresem:

<http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Strategia+Europa+2020>

Wykaz wskaźników Strategii Europa 2020 wraz z danymi dla Unii Europejskiej i Polski znaleźć można na portalu STRATEG:

<http://strateg.stat.gov.pl>